

Revista de llibres

ALBERICH, J.; ROIG, A. (coord.).

Comunicación audiovisual digital.

Nuevos medios, nuevos usos, nuevas formas.

Barcelona: Editorial UOC, 2005

El marc de l'audiovisual ha viscut (i encara viu) una evolució constant que ha modificat les fases de creació, disseny, producció, difusió i consum dels seus productes. La digitalització és un dels factors que més han condicionat aquesta transformació de la indústria cultural de l'audiovisual i de la comunicació en general. Així doncs, i amb l'objectiu de dibuixar un panorama acurat de la realitat d'un sector tan interrelacionat com és l'audiovisual, els editors Jordi Alberich i Antoni Roig han comptat amb la col·laboració d'experts i professionals de diversos àmbits com Manuel Campo Vidal, Ferran Clavell, David Domingo, Núria Gallart, Alice Keefer, Marc Mateu, Jordi Sánchez i Imma Tubella. D'aquesta manera, el llibre aporta no només una anàlisi teòrica sinó també el punt de vista de professionals de la indústria per descriure quines són les noves formes estètiques i narratives, de quina forma han influït les TIC en els processos de producció i de consum, i les conseqüències polítiques, econòmiques, socials, legals i culturals d'aquesta transformació dels mitjans.

BRANSTON, G.; STAFFORD, R.

The Media Student's book.

Oxon [Regne Unit]: Routledge, 2006

El 1996 es va publicar la primera edició del *Llibre de l'estudiant de comunicació* que ja va per la seva quarta edició. Aquesta obra va adreçada a futurs estudiants de comunicació, però també serveix com a eina i guia orientativa per a professors. Amb un llenguatge directe i entenedor, aquest llibre esbossa un panorama dels conceptes bàsics i dels debats i ítems que envolten la realitat dels mitjans. En contínua revisió atès el caràcter evolutiu i innovador de la comunicació i les TIC, el llibre actualitza i incorpora termes com els blocs, Wikipedia o el *podcasting* (transmissió d'arxius de so digital per internet). Pel que fa a l'estructura d'aquesta guia, els capítols principals exposen les idees teòriques i els conceptes clau, com la interpretació mediàtica, les teories narratives, la classificació per gèneres, la representació als mitjans, etc. Tots els capítols van acompanyats amb estudis de cas que els aclareixen i activitats i exercicis relacionats amb les unitats i els temes de discussió. Al final del llibre els autors han inclòs una selecció de textos recomanats, així com vincles útils i vídeos i DVD de referència.

CARDÚS, S. (dir.).

Anuari de l'opinió publicada 2004.

Barcelona. Fundació Centre Documentació Política, 2006

Per tercer any consecutiu, un equip de la Fundació Centre Documentació Política, dirigit pel sociòleg Salvador Cardús ha analitzat l'opinió publicada a la premsa durant l'any 2004. En definitiva, s'han estudiat més de 400 editorials i 1.900 articles d'opinió de prop de 500 autors diversos. A la primera part del llibre es fa una radiologia de l'estructura empresarial de la premsa a Catalunya, dels moviments dels professionals, així com dels premis periodístics atorgats el 2004. El cos del llibre se centra en una anàlisi descriptiva i un balanç de les posicions preses per la premsa catalana davant deu temes que van ser d'interès general durant l'any 2004, com per exemple, les eleccions a la presidència dels Estats Units, els atemptats de Madrid de l'11 de març o el 'cas Carod'. Els temes es classifiquen en deu categories: política internacional, estatal, catalana, societat, economia, cultura i esports. L'*Anuari* és una eina útil per comprovar quines van ser les tendències (sovint contradictòries) d'opinió aparegudes a la premsa escrita d'abast català.

GIFREU, J.

La pell de la diferència. Comunicació, llengua i cultura des de l'espai català. Barcelona: Pòrtic, 2006

La pell de la diferència: la cultura entesa com la producció de referents i valors simbòlics vàlids per identificar una comunitat, i la llengua com *la pell* d'aquesta comunitat. Josep Gifreu, catedràtic de teoria de la comunicació, parla en aquest llibre de les dificultats i les expectatives de la comunicació en els processos de la reconstrucció nacional catalana. L'obra conté una selecció d'onze articles, ponències i conferències en què Gifreu exposa les dificultats i les expectatives de la cultura en català. Tot i que els textos aporten enfocaments diversos, segons l'autor hi ha un fil argumental i una intenció explícita: incidir en les raons de la dependència de la llengua i cultures catalanes per vindicar un espai català de comunicació, hegemònic a Catalunya i amb projecció a l'exterior.

L'autor defensa la necessitat de fer un esforç col·lectiu per assumir les noves condicions de producció i intervenció cultural derivades de la digitalització i la globalització, d'aquesta manera es podrà reinventar la cultura catalana perquè estigui arrelada *al(s) territori(s) viscut(s)* i present al ciberespai.

IRIS SPÉCIAL

Les obligations des radiodiffuseurs d'investir dans la production cinématographique. Estrasburg: Observatori Europeu de l'Audiovisual, 2006

Aquest nou lliurament de la sèrie Iris Spécial que edita l'Observatori Europeu de l'Audiovisual presenta una anàlisi sobre quines són, en matèria d'inversions en el cinema, les obligacions jurídiques (per llei) o contractuals (voluntàries) dels operadors públics i els principals radiodifusors privats europeus. El camp d'estudi es va delimitar a la informació sobre els ajuts exclusivament a la producció de pel·lícules de cinema i mostra només informació essencial sobre els mercats, en la mesura que els investigadors hi podien accedir, pel que fa a la normativa, les normes de procediment, les compensacions als operadors, els organismes de suport al cinema, etc. A l'estudi s'ha analitzat el sistema d'ajuts al cinema de vint-i-cinc estats europeus, que no es corresponen als vint-i-cinc estats de la Unió Europea, ja que manquen Eslovàquia, Eslovènia, Malta, Xipre i Luxemburg però sí que hi ha Suïssa, l'exrepública iugoslava de Macedònia, Noruega, Romania i Bulgària. En el cas de Bèlgica, la part flamenca i la francesa s'estudien per separat.

WOLTON, D.

Il faut sauver la communication. Paris: Éditorial Flammarion, 2005

Dominique Wolton reflexiona en aquest llibre, editat només en francès, sobre la comunicació com a valor indispensable de diàleg i comprensió d'un món globalitzat on han desaparegut les distàncies físiques de la diversitat cultural i el xoc de cultures. La conclusió principal del llibre és el postulat que comunicar és cohabitar. La comunicació, segons l'autor, esdevé cabdal en les relacions personals, familiars, socials, polítiques i, cada cop més, en la globalització. Defensa la necessitat de salvar la comunicació (a qui dóna un estatus diferent al de la informació), ja que només amb una bona comunicació i una cohabitació cultural democràtica basada en el respecte per la diversitat cultural es podrà arribar pacíficament a la *tercera globalització*, al *triangle infernal* format pel trinomi identitat, cultura i comunicació.

La línia de recerca de Wolton se centra en l'anàlisi de les relacions entre la cultura, la comunicació, la societat i la política. Recentment, l'autor ha publicat l'obra, *Demain la francophonie*, en què reflexiona sobre el futur de la francofonia i la diversitat cultural en la globalització.